

Aj, na okna . . .

Besede zložil A. Rapč.

Po narodnem napevu uglasbil A. Kosi. *)

Zmerno.

1. Aj, na okna, tja na okna dihni - la je zi - ma, ro - že
2. Rože, ro - ži - ce stu - de - ne, le cve - ti-te da - lje, kmalu
3. Ivo pa se smeje rožam, okna vam od - pi - ra, rože
4. Ko spet dahne vetrič mlačni, vi se za - sol - zite, pa cve-
5. Smeje se skoz okno Ivo, v divjo burjo gleda, zima

ritard.

je na njih pu - stila, ki jih mnogo i - ma, ki jih mnogo i - ma.
z burjo vam napravim trde, bele halje, trde bele halje!
mrzle, halje be - le z dihom ust razdira, z dihom ust raz - dira.
ticam lepšim v oknu pro - stor naredite, prostor na - re - dite!
mrzla pa razsaja, od to - gote bleda, od to - go - te bleda.

Kako globoko delajo ljudje — pod zemljo.

Ljudje, ki delajo pod zemljo, so rudarji. Po rovih se spuščajo globoko v zemljo, kjer odbijajo rudo. Ob takem delu pridejo jako globoko pod zemeljsko površje. Pred l. 1830. so smatrali globočino 100 m za največjo, kmalu pa so prišli 500 m globoko. Danes pa delajo rudarji še globlje v zemlji. Na Češkem sta dva rudniška rova, ki merita 1000 in 1119 m v globočini. Na Francoskem imajo rov, ki je 1010 m globok. V Belgiji so štirje rudniki, katerih eden meri 1200 m, drugi tudi 1200 m, tretji

1143 m in četrti 1006 m globočine. Na Angleskem poznajo rov, ki je 1024 m globok, in rov, ki meri 1059 m. Na Nemškem meri najglobokejši rov 902 m. V Avstraliji so rudniki zlata z globočino nad 1000 m. V Ameriki pa imajo rudniški rov, ki meri 1493 m.

Odkod so arabske številke?

Človek bi mislil, da so izumili arabske številke Arabci sami. Temu pa ni tako. Arabci jih imenujejo „haruf el End“ (in-

*) Iz rokopisne zbirke, ki smo jo priporočljivo omenili že v 10. številki.

dijske številke), ker so si te številke izposodili okolo l. 900 pred Kr. od Indov, ki so si jih sestavili iz polkrogov. Arabci so jih najprej prinesli na Špansko, kjer jih je prvi rabil l. 1240. princ Alfonz, sin Ferdinanda Kastiljskega. Na Francoskem so jih začeli uporabljati l. 1256., na Grškem l. 1270., na Nemškem pa šele l. 1371.

Kača, ki je poginila od lakote.

Pariški prirodoslovni muzej je dobil l. 1899. iz Zahodne Indije kačo „Python“, ki je merila $6\frac{1}{2}$ m in tehtala 75 kg. Bila je svetle barve in jako živa. Ta vrsta kač živi v Indiji in na Malajskih otokih. Take kače znajo spretno plezati in plavati. Hranijo se s ptiči in majhnimi čveteronožci. Ko so prinesli imenovano kačo v Evropo, ni hotela zaužiti tudi najmanjše stvari. Po sili so ji vtikali jajca v goltanec, pa jih je zopet izmetala. Končno se je zvila v svitek ter obležala nepremično v kotu svoje kletke brez vsake hrane. Poginila je šele sedaj. Izpremenila se ji je tudi barva, teža pa se je znižala na 27 kg.

Najmanjša vojska na svetu.

Vojska majhne ljudovlade San Marino v Italiji šteje v mirnem času samo 40 častnikov in vojakov. Če bi se pa morala bojevati, pomnoži lahko število svojih junakov na 950 mož.

Največje mesto na svetu.

Največje mesto na svetu je glavno mesto angleškega kraljevstva, veliki London, ki šteje šest milijonov prebivalcev. Otrok, ki bi morali obiskovati šole, je v Londonu 800.000, izostaja jih pa dnevno okrog 150.000. Za ljudskošolski pouk potroši London na leto okolo 80 milijonov kron. Redarjev, ki skrbijo za red in varnost, je v Londonu 16.300. Za siromake, ki prebivajo po ubožnih hišah, izda London vsako leto približno 30 milijonov kron. Iz vodovodov iztočijo Londončani vsako leto do 3 in pol bilijonov litrov vode. To so pač ogromna števila.

Bolnica za ptiče.

V Londonu je ustanovila neka bogata gospa bolnico in vzgojevališče za ptiče. V tej bolnici je že nad 600 pernatih bolnikov, v vzgojevališču pa je nad 4000 gojencev. Za vsakega ptiča je treba plačati na teden 1 krono za stanovanje, hrano, vzgojo in zdravlila. Kakor pri bolnih ljudeh je treba tudi pri teh bolnikih večkrat operacij, ki se vrše natančno po zdravniških predpisih. Največ teh bolnikov ima zlomljene noge ali perutnice. — Slovenci seveda

nimamo nobene take ptičje bolnice. Vendar pa lahko pomagamo ubogim pticem zlasti sedaj pozimi, da jim potresamo živeža ter jih varujemo s tem gladu in smrti.

Osemnajstletno spanje.

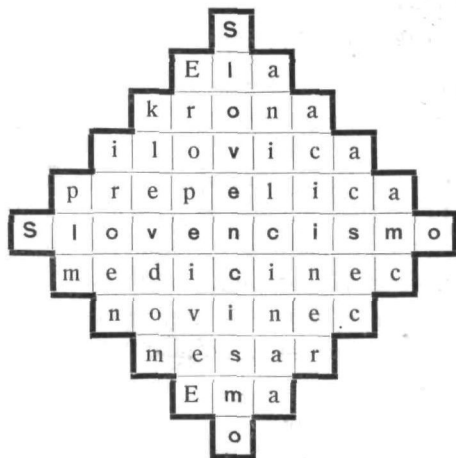
Blizu Bremna na Nemškem je v neki vasi (Gramkedorf) spala deklica Meyer celih osemnajst let. Pred kratkim pa se je hipoma zbudila, ko je bilo v zvoniku plat zvona. Deklica je popolnoma jasnega uma in se natančno spominja vsega, kar se ji je pripetilo pred osemnajstimi leti.

Papiga je pregnala tatove.

V stanovanje neke bogate pariške gospe so v njeni odsotnosti ulomili opolnoči tatovi ter že nakradli več dragocenosti. Hipoma začujejo iz sosedne sobe prav vljudne besede: „Dober dan, gospodje! Prosim, sedite!“ Tatovi seveda niso slušali prijaznemu vabilu, ampak popustili so nakradeno blago in zbežali. Drugi dan so naznanili sosedje policiji, da so vrata v stanovanje bogate gospe ulomljena. Policija je takoj prišla preiskovat. Med pregledovanjem je začel nekdo policijo iz sosedne sobe prav grdo zmirjati. Eden izmed pregledovalcev je brž skočil v sobo, meneč, da najde tam človeka. Zagledal pa je tam papigo, ki mu je tudi rekla vljudno: „Dober dan, gospodje! Prosim, sedite!“ — Sedaj je bilo policiji takoj znano, kdo je pregnal tatove.

Rešitev demanta v enajsti številki.

Slovenci smo!

To pot nismo dobili nobene rešitve.